Лабораторна робота 4

ІНТЕРПОЛЯЦІЯ ДАНИХ. ІНТЕРПОЛЯЦІЙНИЙ ПОЛІНОМ ЛАГРАНЖА. ЧИСЕЛЬНЕ ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ.

Мета роботи: застосування алгоритмів інтерполяції для побудови

поліноміального наближення функції; вивчення методів числового

диференціювання функції однієї змінної.

Завдання: апроксимувати функцію f(x) поліномом Лагранжа,

використовуючи глобальну та кускову інтерполяції на заданих вузлах. За формулами числового диференціювання наближено

знайти першу та другу похідні функції f(x).

Вимоги до виконання роботи

- **1**. Запрограмуйте обчислення інтерполяційного поліному L(x) довільного степеню.
- **2.** Функція f(x) задана аналітично та у вигляді таблиці. Згідно з вашим варіантом побудуйте таблицю значень функції f(x) на відрізку $\begin{bmatrix} a,b \end{bmatrix}$ з кроком h :
 - а) отриманих безпосередньо за формулою;
 - б) отриманих за допомогою кускової інтерполяції поліномами Лагранжа вказаного степеню;
 - в) отриманих за допомогою глобальної інтерполяції поліномом Лагранжа.
- **3.** Побудуйте таблицю значень функцій f'(x) та f''(x) на відрізку $\begin{bmatrix} a,b \end{bmatrix}$ з кроком h :
 - а) отриманих безпосереднім диференціюванням;
 - б) отриманих за формулами числового диференціювання. Для обчислення значень функції, що використовуються у формулах диференціювання, скористайтесь кусково-поліноміальною інтерполяцію вказаного степеню.

Додатково

- **4.** Запрограмуйте обчислення кубічного сплайну на заданих вузлах інтерполяції. Для пошуку невідомих коефіцієнтів із СЛР скористайтесь алгоритмами ЛРЗ або процедурою Gauss.
- **5.** Побудуйте таблицю значень функцій f(x), f'(x) та f''(x) на відрізку $\begin{bmatrix} a,b \end{bmatrix}$ з кроком h, отриманих за допомогою сплайн-інтерполяції. Порівняйте з даними, отриманими у пп. 1 3.

Варіанти індивідуальних завдань

1.
$$f(x) = \exp(2x^3 + 3x^2 - 5)$$
;

X	-2,11	-1,8	-1,5	-1,15	-0,95	-0,22	-0,1	0,34	0,7	1,0
f(x)	0,00003	0,00096	0,00674	0,01700	0,01818	0,00763	0,00693	0,01031	0,05819	1,00

 $[a,b] = [-2,1] \; ; \; h = 0,1 ;$ кубічна інтерполяція.

2. $f(x) = \sin(\cos x)$;

X	0,88	1,68	2,3	2,8	3,5	4,11	4,78	5	6,5
f(x)	0,59490	-0,10877	-0,61806	-0,80887	-0,80546	-0,53678	0,06751	0,27987	0,82859
X	7,2	8,9	9,3	9,33	9,89	10,2			
f(x)	0,57152	-0,76138	-0,83725	-0,83904	-0,77941	-0,65506			

[a,b] = [1, 10] ; h = 0,1; квадратична інтерполяція.

3.
$$f(x) = x^2 \exp(-x^2)$$
;

X	-2,1	-1,9	-1,6	-0,99	-0,23	0,4	0,6	0,9	1,4
f(x)	0,05360	0,09766	0,19790	0,36781	0,05017	0,13634	0,25006	0,36034	0,27608

 $[a,b] = [-2,0.5] \; ; \; h = 0,1;$ лінійна інтерполяція.

$4. \ f(x) = \exp(\sin x);$

X	0,91	1,2	2,3	3,5	4,7	5,1	6,8	7,1	7,7	9
f(x)	2,20230	2,53968	2,10793	0,70414	0,36791	0,39621	1,63904	2,07294	2,68631	1,51001

$[a,b] = [1,9] \; ; \; h = 0,1;$ кубічна інтерполяція.

5. $f(x) = x \sin x - \cos x$;

X	-0.1	0.21	0.63	0.82	0.9	1.29	1.54	1.76	2.13
f(x)	-0.98502	-0.93425	-0.43687	-0.08268	0.08338	0.96236	1.50848	1.91667	2.33607

$[a,b] = [0,2] \; ; \; h = 0,08 ;$ квадратична інтерполяція.

6.
$$f(x) = \ln(x^4 - 2x^2 + 3)$$
;

X	-1.6	-1,1	-0,6	-0,2	0,2	0,7	0,93	1,2	1,51
f(x)	1.48921	0,71496	0,87946	1,07213	1,07213	0,81541	0,70223	0,78554	1.29161

$[a,b] = [-1.5,1.5] \; ; \; h = 0,12 \; ;$ лінійна інтерполяція.

7. $f(x) = \exp(x)\sin(x^3)$;

X	2.51	2.62	2,7	2,81	2.91	2.959	3	3.01	3.04
f(x)	-1.2932	-10,4527	11.0147	-3.2493	-8.6484	13.4931	19.2093	17.1088	3.74
X	3.05	3.07	3.08						
f(x)	-2.0721	-13.2096	-17.6195						

$$\left[a,b\right]$$
 = $\left[2.5,3\right]$; h = $0,01$; кубічна інтерполяція.

8.
$$f(x) = \frac{\sin x}{x}$$
;

X	6	6.1	6.4	6.9	7.41	7.65	8	8.56	8.9
f(x)	-0.0466	-0.0299	0.0182	0.0838	0.1219	0.128018	0.1237	0.08889	0.05629
X	9.51	9.9							
f(x)	-0.00895	-0.04622							

 $\left[a,b\right]\!=\!\left[6,10\right]$; $h\!=\!0,\!1$; квадратична інтерполяція.

$9. \ f(x) = \sqrt{x} \exp(x) \ ;$

X	1	1,21	1.38	1.	.39	1,5		1.54	1.62	1.76	1.77
f(x)	2.71828	3.68883	4.66945	4.7	3344	5.4889	3	5.78860	6.43153	7.71107	7.81066
X	1.88	2.16	2.77		2.8	8					
f(x)	8.98571	12.74392	26.5604	6	30.23	182					

 $\left[a,b \right] \! = \! \left[1,\, 2.5 \right]$; $h \! = \! 0,01$; кубічна інтерполяція.

10.
$$f(x) = \ln(x^2 + x + 1)$$
;

X	0.5	0.69	0.78	0.99	1.21	1.34	1.51	1.63	1.71	1.83
f(x)	0.55962	0.77293	0.87062	1.0886	1.30131	1.41963	1.566561	1.66523	1.72884	1.82114

 $\left[a,b \right] \! = \! \left[0,1.5 \right]$; $h \! = \! 0,01$; лінійна інтерполяція.

11. $f(x) = \sin(x^2 + x - 0.1)$;

X	1	1.23	1.37	1.44	1.5	1.57	1.63	1.76	1.79
f(x)	0.94630	0.47828	-0.00531	-0.26867	-0.48679	-0.71268	-0.86508	-0.99898	-0.98354
X	1.86	2.16	2.27	2.35	2.4	2.55			
f(x)	-0.87410	0.42812	0.86226	0.99668	0.97885	0.45492			

 $[a,b] = [1;2.5] \; ; \; h = 0,1;$ квадратична інтерполяція.

12.
$$f(x) = \arcsin \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$$
;

X	0.98	1.36	1.7	1.99	2.61	2.65	2.78	2.89	3.1
f(x)	0.7753	0,9368	1.0391	1,1051	1,2049	1.21	1.2255	1.2377	1.2588

 $[a,b] = [1,3] \; ; \; h = 0,1;$ лінійна інтерполяція.

13. $f(x) = arctg(\exp x)$;

X	0.11	0.53	1.6	1.23	1.37	1.44	1.5	1.57	1.63
f(x)	0.8403	1.0388	1.3716	1.2864	1.322	1.3382	1.3513	1.3657	1.3773
X	1.76	1.86	2.16						
f(x)	1.4004	1.4164	1.456						

[a,b] = [0,1.5] з кроком h = 0,01; кубічна інтерполяція.

14. $f(x) = 3^x + \sin x$;

X	-0.11	0.11	0.24	0.36	0.57	0.66	0.89	1.1	1.39	1.6
f(x)	0.7764	1.2382	1.5394	1.8374	2.4101	2.6780	3.4356	4.2396	5.5884	6.7991

 $[a,b] = [0,1.5] \; ; \; h = 0,01 ;$ кубічна інтерполяція.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

- 1. Що являє собою задача поліноміальної інтерполяції? Скільки розв'язків вона має?
- 2. Що таке похибка інтерполяції?
- 3. Чим відрізняється глобальна інтерполяція від кускової?
- **4.** Для чого використовується апроксимація функції при чисельному відшуканні її похідної?
- **5.** Що називається порядком похибки формули чисельного диференціювання відносно кроку диференціювання?